

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 929

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 12 ian. 1968
4 pag. 25 bani

DEZBATEREA STUDIULUI PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

În Consiliul învățămîntului profesional și tehnic
12-13 ianuarie a. c.

Astăzi s-a deschis la Casa Universitarilor din București ședința Consiliului pentru învățămîntul profesional și tehnic, la care, pe lângă membrii acestui consiliu, participă ca invitați conducătorii ai ministerelor și organelor centrale care au în rețeaua lor școli de acest tip, șefii ai secțiilor regionale de învățămînt, directorii de școli, directorii și inginerii șefi din întreprinderi. Participanții la ședință vor dezbate studiul cu privire la dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic, care, completat cu propunerile ce vor fi făcute în consiliu, va fi supus dezbaterii publice.

DEZBATEREA STUDIULUI PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE CULTURĂ GENERALĂ

În Consiliul învățămîntului de cultură generală
15-16 ianuarie a. c.

În zilele de 15 și 16 ianuarie, la Casa Universitarilor din București se va dezbate studiul cu privire la dezvoltarea învățămîntului de cultură generală. Vor participa membrii Consiliului învățămîntului de cultură generală, precum și numeroși invitați — oameni de știință și cul-

tură, șefii ai secțiilor de învățămînt, cadre didactice, directorii de școli, reprezentanți ai unor institute de cercetări etc. Studiul, care va fi completat cu propunerile făcute de participanții la dezbateri, urmează să fie dat publicității, spre a fi pus în dezbaterea publică.

PROBLEME ALE EDUCAȚIEI TINERETULUI

IDEALUL DE VIAȚĂ

Idealul de viață și formarea personalității • O condiție „sine qua non” a elaborării idealului • Traseul model — concept — simbol

Problema formării și educării tipului de personalitate care să răspundă nevoilor sociale și culturale-științifice contemporane preocupă intens lumea școlii. Sarcina este de complexitate deosebită și se impune astăzi mai presant decît înainte. Dezvoltarea multilaterală a fiecărui tînr și descătușarea energiei sale creatoare, formarea sa spirituală și morală reprezintă o necesitate obiectivă a progresului culturii și civilizației noastre.

Ne propunem, în rândurile de față, să prezentăm unele considerații cu privire la constituirea idealului de viață la adolescenți, ca mijloc de sporire a înrîurii acestuia asupra formării și educării personalității. Cele ce urmează ne-au fost sugerate de o anchetă socio-pedagogică efectuată în cursul anului 1967 în rândurile a 420 adolescenți (205 elevi din clasele X—XI ale unor licee teoretice, 77 de elevi din anul V al liceului pedagogic și 138 de absolvenți, studenți în anul I la diverse facultăți ale institutului pedagogic). Idealurile nu se formează automat, de la sine, ci presupun un amplu și profund proces de educație și dezvoltare. Procesul este de durată, iar preadolescența este momentul în care idealul apare pentru prima dată cu pregnanță în conștiința elevului. La adolescenți, o dată cu conturarea mai clară și mai precisă a conștiinței de sine, formarea idealului se continuă pe o treaptă mai înaltă și se încheie totodată în lîni generale. Între cele două momente (preadolescență și adolescență) există nu numai continuitate, ci și unitate de conștiință. De felul cum se desfășoară procesul în prima etapă (cînd se realizează în principal acumularea și prelucrarea experienței etice, recepționarea influențelor educative), depinde modul cum se finalizează idealul, ca și nivelul său în cea de a doua etapă (cînd se întărește generalizarea și interiorizarea cerințelor). Decurg sarcinilor pedagogice neîndeplinite: o „lume” de modele cit mai bogată, mai semnificativă și mai valoroasă, bine condusă și prelucrată din punct de vedere pedagogic, reprezintă o condiție „sine qua non” a unor generalizări juste și a elaborării corecte a idealului. În afara acestor coordonate procesul rămîne nedesăvîșit, idealul se conturează vag sau se constituie formal, iar eficiența

sa pentru definirea personalității și precizarea aspirațiilor sale rămîne redusă.

Datele cercetării noastre pun limpede în evidență acest fapt. La întrebarea: „Ce înțelege prin ideal de viață” din 420 subiecți un număr însemnat nu și-au putut formula în nici un fel idealul. „Nu știu ce se înțelege prin ideal. De aceea nici nu mi-am propus un ideal. Dacă nu mi-am propus, nu știu care este și nici cum se realizează”. Alții au dovedit fie o insuficiență cuprindere și înțelegere a idealului de viață, pe care l-au confundat cu obiectivele profesionale („este o profesiune care să-ți aducă satisfacții”; „imaginea miniaturală a profesiei viitoare” etc), fie o identificare a idealului cu o cerință vagă, neprecisă („punctul spre care tînde orice om tînr”, „esența vieții”, „un vis măreț”, „ceea ce dorești din toată inima”, „rostul omului pe pămînt”, „dorința omului de a fi ceva în viață”), fie transpunerea idealului într-un model concret, strict particularizat („visez să ajung un mare muzician asemenea lui Beethoven, idolul meu. Acesta este un ideal”, „prin ideal înțeleg să ajung ceea ce vreau — educatoare”). Numai 58 de subiecți (13,8 la sută) au reușit să definească cu claritate și în mod relativ adecvat idealul, făcînd dovada unei cunoașteri clare a acestuia.

Tipice pentru această categorie de răspunsuri sînt cele de felul: „Prin ideal înțeleg un scop potrivit personalității mele și cerințelor societății în mijlocul căreia trăiesc, dar pentru realizarea căruia trebuie să lupt cu toate forțele, devenind astfel mai bun și mai util patriei și poporului meu” sau „Idealul este un scop caracteristic fiecărui individ, care contribuie la realizarea lui ca personalitate, constituind esența vieții lui. Datorită idealului și în funcție de el, devenim participanți activi și demni la progresul culturii și civilizației timpului nostru”. Pentru ca definiția să fie mai explicită, pentru a o întări și a o face mai „representativă” autorul acestui răspuns a adăugat

Lector univ. V. RADULIAN
Institutul pedagogic Bacău

(Continuare în pag. 4-a)

NICOLAE OLAHUS, ILUSTRU CĂRTURAR ȘI PEDAGOG ROMÂN

Se împlinesc în această lună 475 de ani de la nașterea și 400 de ani de la moartea ilustrului cărturar și umanist român Nicolae Olahus.

Născut la 10 ianuarie 1493 în Sibiu, Nicolae Olahus coboară din voinzii români de pe Argeș. Tatăl său, Ștefan Valahul, rudă cu Matei Corvin, trecuse de familie în Transilvania, deoarece viața îi era periclitată de certurile dese pentru domnie. Nicolae Olahus dobîndește învățătura întâi la Sibiu și Orăștie, apoi la Școala capitulară din Oradea. Între 1512—1517 este paj la curtea regelui Ungariei, însă dorind să se dedice studiului se retrage, ajungînd repede preot, apoi protopop, iar mai târziu canonic și profesor. Rechemat la curtea regală, devine secretarul curții, iar după lupta de la Mohaci (1526), secretar personal al reginei văduve Maria, sora lui Carol Quintul, pe care o însoțește în călătoriile ei prin Europa.

Marele învățat și umanist a fost, totodată, un mare pedagog, ale cărui lucrări s-au bucurat de cele mai alese aprecieri din partea cercetătorilor de peste hotare. Ocupînd o poziție înaltă în ierarhia clericală, Nicolae Olahus s-a preocupat îndeaproape de organizarea învățămîntului elementar, gimnazial și superior. El se referă în repetate rânduri la necesitatea de a se organiza școli publice la sate, insistă asupra rolului educației, desfășoară o activitate intensă pentru răspîndirea cunoștințelor și instruirea tinerilor generații.

Cunoscînd profund ideile pedagogice ale lui Erasmus și ale altor umanisti ai vremii, Olahus a creat la Tirnava (în Slovacia) instituții școlare care au constituit adevărate modele pentru școlile din Transilvania, Ungaria, Austria etc. De asemenea, el a elaborat o serie de valoroase regulamente școlare, printre care „Restauratio scholae Tyrnavien-

Profesul effigiem quifquis depinxit OLAHUS, Viciu Apellazam ledulus arte manuum.

Reîntors în Transilvania, Olahus ocupă importante funcții clericale și de stat, iar din 1562 și pînă la moarte (17 ianuarie 1568) este regent al Ungariei.

Nicolae Olahus ocupă un loc de seamă între marii umanisti ai Europei secolului al XVI-lea. Opera sa, scrisă în limba latină, cuprinde importante domenii ale istoriei, literaturii, pedagogiei, filozofiei etc.

O importanță excepțională prezintă lucrările sale cu caracter istoric (Hungaria, Atila, Chronicon), în care, ca și Dimitrie Cantemir mai târziu, se dovedește un adevărat cunoscător al istoriei popoarelor în mijlocul cărora trăiește. Circulînd în manuscris după 1536 și tipărite după 1735, aceste scrieri au fost între primele care au făcut cunoscută în centrul și apusul Europei originea poporului român. Nicolae Olahus afirmă cu vigoare și subliniază vechimea și continuitatea românilor, urmașii ai romanilor, în părțile Daciei.

Olahus pune în lumină, de asemenea, unitatea limbii și a tradițiilor culturale ale poporului român din toate provinciile de pe ambele versante ale Carpaților. Opera literară (Carmine) reflectă influența epocii Renașterii asupra creației sale. În odele, elegiile, epigramele și satirile lui, Olahus își arată dorința de pace, de viață fericită, de un climat moral sănătos, condamnă abuzurile feudalelor, critică vicilele acestora. Corespondența, tipărită parțial în „Codex epistolaris” evidențiază prezența sa în prima linie a treburilor politice, sociale și culturale ale timpului, ca și legăturile sale diplomatice cu personalități marcante — regi, cardinali, conducători de orașe, profesori erudiți.

sis” (1554) și „Litterae fundationis seminarii Tyrnavien-sis” (1556), unde sînt formulate o serie de importante idei pedagogice care relevă contribuția lui la dezvoltarea pedagogiei românești și universale.

Dovedind un larg demokratism, a cerut să se primească în școli și facultăți nu numai tineri din familiile nobile, ci din toate păturile populației, de la orașe și sate, aparținînd diferitelor popoare, s-a îngrijit de introducerea taxelor școlare pentru tinerii neavuți și de întreprinderea gratuită a celor mai buni dintre ei.

Primenind conținutul învățămîntului, Nicolae Olahus subliniază rotund deosebit al educației intelectuale în pregătirea tineretului, combate ignoranța, face elogiul inteligenței, al cărții, al instruirii și autoinstruirii în desăvîșirea personalității umane. El s-a preocupat ca, alături de dialectică, retorică aritmetică și celelalte „arte liberale” să se pună un accent deosebit pe studiul gramaticii, „ce este poarta de intrare pentru toate științele”, ca și pe studiul poeziei, istoricilor și oratorilor antichității. Introducînd ca formă de predare lecția, a cerut profesorilor să repete cele predate, să folosească, pe lângă expunere, și metoda exercițiului, să-i examineze pe elevi cit mai des din cele studiate. Îngrijindu-se de elaborarea și tipărirea manualelor școlare, creează la Tirnava prima tipografie de manuale.

Opera și activitatea lui Nicolae Olahus constituie o contribuție deosebită la patrimoniul culturii și al pedagogiei românești și universale, relevînd cu putere originalitatea gândirii acestui descendent din voinzii români de pe Argeș.

Lector univ. EMIL DOMOCOȘ

ÎN SUMAR:

Cercurile de elevi — o verigă esențială în munca educativă extradidactică — pag. 3-a.
180 de ani de la înființarea Școlii generale din Florești — pag. 3-a.

Profesorul de muzică

Da, așa se numește: profesorul de muzică. Profesorul nostru de muzică. Într-o clasă și nu în fața subșterii unui catalog obișnuit, ci un catalog care cîntă. Profesorul de muzică. Pune note în catalog, dar parcă scrie notele unei simfonii care nu se va cînta decît în memoria lui.

V-ați gîndit vreodată ce înseamnă să fii profesor de muzică? Profesor de ce? De muzică. Profesor de inefabil. Profesor de cîntecul lumii. Profesor de muzica lucrurilor, de muzica acestor lucruri care ne înconjoară pentru a nu scăpa, noi și ele, în univers. Există o solidaritate între lucruri și noi, pentru că avem nevoie unii de alții, pentru că nu putem altfel, pentru că nu-mi pot imagina existența mea decît în aceste case, și ele nu pot exista în afara mea, și ceea ce ne leagă este muzica. Ele cîntă și eu cînt și toate oințele noastre se numesc viața

noastră. Da, damnule profesor, dumneavoastră posedăți știința muzicii, pentru dumneavoastră Bach nu înseamnă numai mișcarea aerului în formă de fură gotică, pentru dumneavoastră George Enescu nu înseamnă numai vîietul mării ci, vai, domnule profesor de muzică, ce miracol, pentru dumneavoastră Bach înseamnă și mina lui Bach care a scris Concertele Brandembur-gice iar George Enescu înseamnă și mina lui George Enescu care a scris Vox Maris și înseamnă și ochii lui Enescu care au văzut marea, și pentru dumneavoastră Enescu înseamnă Marea. Profesorul de muzică, el, descoperitorul portativului, cel care dezvelește în fiecare an, pentru generații și generații, statuia muzicii, profesorul de muzică, acest arhitect care construiește portative și ne învață cum se scrie chesta sol, profesorul de muzică, el este imblinzitor de suflète și deschi-

zător de arizonțuri. Spațiul nostru vital va cînta așa cum cîntă în copilărie, cheia sol, va semăna cu cheia sol desenată de el pe tablă, în acel septembrie cînd noi, copii

INTERFERENȚE

veneam la școală să aflăm nu numai cit fac doi și cu doi, ci veneam să-l cunoaștem pe Măria Sa Mihai Eminescu și veneam să aflăm cit fac împreună do, re, mi, fa, sol, la, si, do. Dar iată, îmi aduc aminte că, un timp, profesorul de muzică mi-a lipsit, și poate va lipsi și vouă. Alte lucruri, păreau mai importante, și muzica era obiectul aerei a șosea, cînd eram obosiți de geografie și de biologie. Dar iată că, mie,

acele momente cînd n-am făcut muzică la școală, îmi lipsesc și în suflatul meu își strigă absența profesor de muzică. Îi visam tînr sau bătrîn, mare maestru al sunetelor, învățîndu-ne nu legile frumosului, ci virturile lui fără legi, învățîndu-ne ce deosebire e între un copac din care se face un sicriu și un copac din care se face o vioară. În satele copilăriei mele erau cîtece. Profesorul de muzică mi-a lipsit. Și acum, cînd înțînesc pe acești suflători profesioniști ai muzicii românești care sînt Tiberiu Olah, Aurel Stroe, Doru Popovici, Costin Miereanu, am un moment de încordare și de spaimă căci, mie, profesorul de muzică mi-a lipsit. Și tot ceea ce e muzică în mine n-a putut niciodată exploda în sensul în care poate era normal să explodeze, și cînd un tînr poet numit George Alboi vine de-ac, de la cotul Băr-

Epurbe, retorte, substanțe chimice, în întreg arsenal de laborator pentru elevii de la Liceul „Gh. Lazăr” din Sibiu.

ADRIAN FAUNESCU

Transfer și interferențe în studiul limbii franceze

Invățarea unei limbi străine în liceu are ca punct de plecare, din punct de vedere lingvistic, limba maternă a elevului. Este o realitate ce nu poate fi ignorată. În multe cazuri limba maternă ajută la însușirea unei alte limbi, transferul de cunoștințe și deprinderi acționând pozitiv prin trecerea unor elemente comune, identice, de pe planul limbii materne pe acela al limbii străine. În același timp, însă, limba maternă își face simțită prezența și prin influențele negative pe care le exercită în domeniul lexicului, al pronunțării, al sintaxei. Sint interferențele, intervențiile inoportune a unor elemente asemănătoare, nu identice, ce își croiesc drum de la limba maternă către limba străină. Fieșterea că noi, profesorii de limbi străine, nu putem ignora acest fenomen, ci avem datoria să acționăm pentru a instala corect transferul și a îndepărta interferența.

Desigur, transferul se înfăptuiește și fără ca profesorul să atragă atenția asupra lui. Cred însă că în multe situații este mai bine ca instalarea transferului să aibă loc în mod conștient, dându-li-se elevilor lămuriri corespunzătoare. De asemenea, consider că pentru combaterea interferențelor este indicat avertizarea elevilor asupra eventualității apariției lor. Acest lucru ni se pare cu atât mai necesar la limba franceză cu cât înfrunzirea dintre limba noastră și această limbă, determinând înlesniri pentru cei ce vor să și însușească, este în același timp și sursa a numeroase dificultăți.

La lecțiile introductive orale pentru începători am atras atenția elevilor asupra faptului că în limba franceză vom întâlni sunetele specifice, inexistente în limba noastră. Am explicat că aparatul articulator trebuie acomodat, prin exerciții repetate, pentru a putea rosti corect sunetele specifice și, vocele nazale. Am insistat asupra modului în care se poate realiza pronunțarea corectă a acestor sunete, le-am comparat cu sunetele cu care pot fi confundate de către un vorbitor de limbă română, am făcut numeroase exerciții de pronunțare; am revenit mereu și revin încă asupra specificității acestor sunete, pentru ca elevii să fie absoluți

conștienți de ea. Solicitând în mod perseverent eforturi conștiente din partea elevilor, am reușit să-i fac să pronunțe satisfăcător, cu perspectiva ca vorbirea corectă să se automatizeze. Intenția mea a fost de a nu permite instalarea unei pronunțări eronate. Am întipănit negativul prevenind pe elevi asupra posibilității apariției lui.

În prezent aplic în continuare metoda de lucru menționată, punind accentul pe comparația dintre cele două limbi, cu indicarea insistentă a elementului specific limbii străine, pentru a preveni interferențele din domeniul fonetic, al vocabularului, al sintaxei.

În privința lexicului se ivesc numeroase interferențe legate de pronunțarea, scrierea și identitatea gramaticală a cuvintelor în condițiile existenței în limba română a unui mare număr de cuvinte de origine franceză sau de altă origine, dar aparute la noi prin intermediul limbii franceze. Cuvintul „minute” este pronunțat adesea de către elevii începători ca în limba noastră; „interet”, „infinite”, „important” și altele sînt roștite fără năzalizare. De asemenea, cuvintele „evenement”, „medecin”, „sentiment” și multe altele urmează rostirea și scrierea echivalențelor din limba română. „Le thème”, „le problème”, „une épithète” sînt cuvinte care provoacă elevilor greutăți în ceea ce privește genul. La sintaxă, foarte curentă este separarea subiectului de predicat, permisă în limba română, dar inoportună în limba franceză. Formulările de tipul „Rodica et Maria, après les classes, entrent dans le jardin de l'école” sînt emise adesea de elevi. Tînid seama de eventualele interferențe ce puteau surveni, am dat dinaintea explicațiilor în legătură cu ele la fiecare lecție, accentuând asupra deosebirii dintre cele două limbi, asupra necesității de însușire corectă a deprinderilor lingvistice, pentru a împiedica înrădăcinarea formelor eronate. Pe deplin conștienți, elevii au putut, la o nouă apariție a unei anumite interferențe, să se corecteze repede, la simpla aducere aminte a explicațiilor date anterior.

Am remarcat la elevii începători și unele interferențe cu limba latină și limba rusă. Aceste interferențe nu prezintă însă continuitate și frecvență, ele dispărînd relativ repede atunci cînd studiul limbii franceze avansează.

Caracterul de permanentă pe care-l are interferența cu limba maternă nu poate fi anihilat complet. Nu se poate realiza o reducere totală a interferențelor provocate de limba maternă. Profesorul poate însă să se slujească de acestea pentru a conferi studiului limbii străine mai multă temeinicie. Interferențele nu vor mai constitui un rău iremedabil, ci un prilej de insistență asupra unor anumite lucruri ale noii lumi lingvistice ce se înfățișează elevilor.

Prof. ELENA MARINESCU
Liceul din Corabia, reg. Oltenia

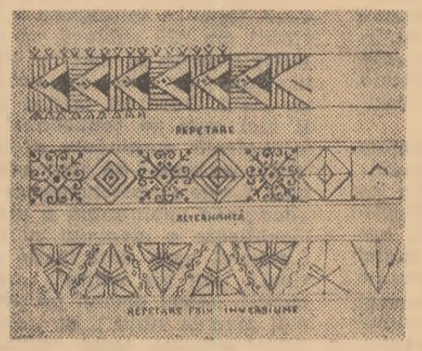
Desenul decorativ

Predarea desenului decorativ în general și, în mod special, la clasele I-IV implică o suită de momente metodice.

Se începe, firește, cu stabilirea obiectului care urmează a fi decorat. (Este evident că într-un fel se va compune motivul pentru decorarea unui semn de carte, altfel pentru un șervețel din pînză lucrat cu fire de bumbac sau mătase, țesut la război sau brodat cu mâna). Se trece apoi la crearea motivului, care trebuie adaptat la tehnica și materialul folosit.

Pentru a înlesni așezarea motivului, suprafața obiectului ce va fi decorat se împarte în secțiuni egale, după care sînt trasate liniile sau punctele de ajutor. Urmează, în continuare, așezarea motivului prin repetare, alternanță, inversune, simetrie sau asimetrie și se realizează legătura motivelor principale prin elemente secundare, în cazul cînd rămîn spații goale între motive. Apoi modelul se colorează. Respectînd această succesiune metodică putem crea, chiar cu școlarii mici, modele destul de complicate.

Iată, de pildă, cum se execută practic un desen decorativ la clasa I. Să presupunem că s-a luat ca temă decorarea unor semne de carte din hîrtie. Pentru ca mărimea desenelor să fie egală, vom împărți elevilor cite o fișe de carton de mărimea semnelor de carte, divizată în mai multe părți egale. Ei vor contura șablonul de carton pe caiet, așezîndu-l în poziție orizontală și marcînd diviziunile. Operația se repetă de 2-3 ori, lăsîndu-se distanțe egale între contururi (le vom cere școlarii să ia în partea stîngă să lase loc mai mult, pentru desenarea motivelor). Acestea vor avea mărimea unei diviziuni și vor fi de formă pătrată sau dreptunghiulară.

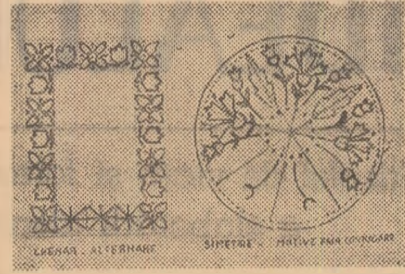

Începînd de la jumătatea trimestrului II putem trece la motive cu frunze și flori simplificate, așezate prin alternanță sau inversiuni. Motivul inițial se execută tot cu linii ajutoare, dar pentru repetarea corectă și rapidă a decorațiilor se poate folosi foaia de calc. În execuția

motivelor se pot aplica diferite tehnici: conturarea cu linii drepte continue, fiecarea de altă culoare, conturarea cu linii întrerupte, cu linii curbe, cu puncte.

La clasele a II-a și a III-a desenul decorativ se bazează pe aceleași principii, dar aici îi învățăm pe elevi să simplifice singuri motivul, desenînd mai întii după natură elementele acestuia, apoi stilîndu-l. Motivul se aplică la chenare pentru rame de panouri, pentru covoare, carpete, la capace de cutii de diferite forme, la farfurii etc. Împărțirea chenarelor începe cu colturile — care se execută într-o fel; se împart apoi în părți egale laterale; în continuare se procedează ca la semnele de carte. Forma chenarelor poate fi dreptunghiulară, pătrată, triunghiulară, rombică, circulară etc., motivele fiind așezate în poziție verticală, orizontală sau oblică. La formele rotunde împărțirea se face cu ajutorul compasului, în cercuri concentrice (în cazul farfuriilor cu margine) sau prin ducerea razelor (la capace rotunde, farfurii etc.).

La clasa a IV-a se realizează modele mai complicate, atît în ceea ce privește compoziția motivului cit și așezarea lui. Aici apare, ca un element principal, omul, bineînțeles în forme stilizate. Se utilizează de asemenea motive inspirate din arta populară interpretate sau combinate de elevi. Formele compoziționale dominante vor fi friza și jocul de fond, aplicate la decorații pentru albume, teșături de bumbac, covoare etc. Friza se împarte după sistemul descris mai

sus, acordîndu-se o deosebită atenție elementului principal, care va fi pus în valoare cu ajutorul corurilor și al formelor. Jocul de fond — suprafața acoperită cu elemente înălțuite și dispuse repetat prin alternanță, simetrie, asimetrie etc. — se folosește pentru reliefaarea motivelor și stabilirea unei legături mai strîns între ele. Pentru jocul de fond se fac rețele de diferite forme — pătrate, dreptunghiulare, rombice, circulare sau cu forme geometrice combinate. Sistemul de împărțire a cîmpului este același ca și la celelalte elemente compoziționale, putîndu-se adăuga și împărțirea prin linii verticale sau orizontale.

Copiii sînt foarte ingenioși în îmbinarea motivelor. Ei nascocesc singuri desene foarte interesante și variate, unele pline de vibrație artistică. Totul este să știm să le deschidem perspectiva către varietatea nesfîrșită a formelor și a armoniilor de culoare.

Prof. OCTAVIA MILCULESCU-FLORESCU

Scenă din opera „Lăsați-mă să cânt”, prezentată în concurs de Sindicatul Învățămînt Brașov

Cel de al VIII-lea Concurs

al formațiilor artistice de amatori

După căderea cortinei

S-au stins ultimele ecouri ale aplauzelor care au răsunat din plin pe participanții la cel de al VIII-lea Concurs republican al formațiilor artistice de amatori. Finala, desfășurată de-a lungul lunii decembrie în mai multe centre din țară, a reunit cele mai merituotoase formații muzicale, coreografice și brigăzi artistice de gitariste, precum și pe cei mai buni soliști vocali, instrumentiști și dansatori. Săptămînal gazeta noastră și-a informat cititorii despre desfășurarea concursului și despre prezenta pe scena finalei a cadrelor didactice. Acum, se cuvin cîteva cuvinte de bilanț.

O primă mențiune o merită, desigur, cei care au cucerit supremele titluri ale concursului — premiul I și titlul de laureat — ca o răsplătire bine meritată a unor colitii interpretative remarcabile și a unei munci piononante. Ne mindrim că doi dintre laureații concursului sînt oameni ai școlii. E vorba de Ileana Petrescu, de la Sindicatul Învățămînt din Craiova, apreciata ca cea mai bună solistă de muzică clasică și Florica Ungur, de la Sindicatul Învățămînt din Oradea, cîștigătoare intercerii soliștilor de muzică ușoară.

De o apreciere deosebită s-a

bucurat și participarea în concurs a formațiilor Sindicatului Învățămînt din Brașov, colectiv artistic puternic, de o ridicată valoare interpretativă, care a obținut mai multe premii: corul mixt (premiul II), colectiul de operetă (de asemenea premiul II), orchestra de cameră (mențiune). Este într-adevăr, o performanță cu care nu multe sindicate se pot mîndri.

Categoria de concurs la care s-a remarcat prezența masivă — poate chiar dominantă — a formațiilor artistice din învățămînt a fost cea a corurilor. Corurile cadrelor didactice au fost prezente peste tot. În toate etapele concursului. Există o evidentă înclinare a dascălilor către acest gen de îndulcitor tradiție la noi în țară. De-a lungul anilor, corurile din învățămînt au dat totdeauna din lucrurile artei corale românești, au contribuit la valorificarea bogățiilor tezaurului muzical al poporului. La prezentul concurs, alături de aprecierile publicului spectator s-au adăugat și cele ale juriului, care a acordat un mare număr de premii formațiilor corale ale cadrelor didactice. Pe lângă corul din Brașov, distins cu premiul II, au fost distinse cu premiul III corul Sindicatului Învățămînt din Craiova, corul Sindicatului Învățămînt din Satu Mare, corul pe voci egale al Sindicatului Învățămînt din Roman. De asemenea, au obținut mențiuni corul Sindicatului Învățămînt din Iași și corul Sindicatului Învățămînt din Sibiu. La toate acestea am putea adăuga și alte formații ale cadrelor didactice care s-au numărat printre finalistele Intercerii, deci printre cei mai buni.

O plăcută surpriză a furnizat-o finalul colectiv de operetă al Sindicatului Învățămînt din Slobozia, răsplătit de juriu, cu premiul III. Dovedind, la rîndul său, bogate posibilități interpretative, orchestra semisinfonică a Sindicatului Învățămînt din Ploiești a primit o mențiune.

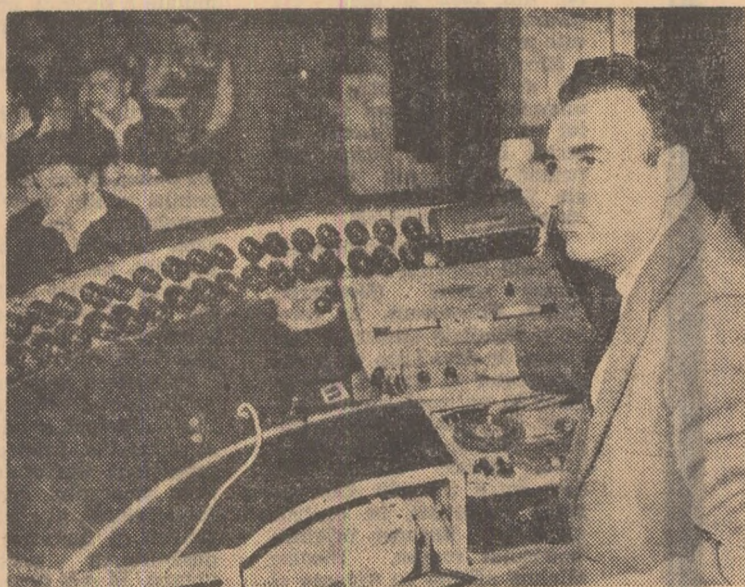
Ar trebui, dar practic este imposibil, să cităm aici toate de dascăli care au făcut parte din formațiile laureate sau premiate ale caselor de cultură și căminelor culturale, ca și pe cei care au instruit zece de formații frunțose ale mișcării artistice de amatori.

Cortina s-a tras peste cel de al VIII-lea Concurs. Nu ne îndaim că toi cei ce au participat la această Intracere vor desfășura în continuare o muncă permanentă, o viață activă culturală.

MIRCEA IONEL

AL. I. VLADIMIR

PROFILURI

Profesorul EUGEN NOVAC și creația sa

Și totuși, un visător

M-am întrebat adesea, după ce l-am cunoscut mai îndepărtat pe profesorul Eugen Novac de la Liceul nr. 1 din Baia Mare, care ar fi cuvintele mai potrivite ce l-ar putea caracteriza. Din primul moment am fost tentat să-l socotesc un visător. Termenul, cred, nu i-ar place nicicicum. E un om al cifrelor și al tehnicii, un fizician înnașcut, un pasionat al automatizării, un îndrăgostit de mecanică și electronică. Și, mai presus de toate, un om dăruit cu totul profesunii sale. Dar toate acestea nu-l exclud pe visător. Visurile sale nu sînt himerice, ci îmbracă forme concrete ale unor schițe, proiecte, mașete. Pentru ca ele să primăd conținuturi precise trebuie să studieze serios, să te documentezi și să trudești, să trudești mult.

Din primii lui ani de învățămînt, paralel cu însușirea măiestriei pedagogice, pe Eugen Novac l-au preocupat problemele perfecționării metodelor de lucru în laborator, modernizarea utilajelor și aparatelor didactice. A elaborat cîteva capitole dintr-o „fizică experimentală” — care au fost tipărite pe plan local — remarcabile îndeosebi pentru experiențele și lucrările de la-

borator pe care le descriu. A construit o serie de materiale didactice, printre care o tablă rotundă automată, brevetată de Ministerul Învățămîntului. Și, mai ales, a continuat să chibzuiesc la modalitățile adaptării spațiului școlar la cerințele unui învățămînt modern. A consultat zece de reviste și volume, a făcut schimb de informații prin corespondență. În excursiile peste hotare, în răgazul dintre vizitările a două obiective turistice a cerut permisiunea de a vedea școlii. Și-a conturat astfel coordonatele unui laborator școlar universal. În anul 1967 — al optulea an de învățămînt al lui Eugen Novac — vizualizarea acestor să se realizeze cu concursul întregului colectiv al Liceului, al conducerii acestuia și al elevilor de la cursul seral, muncitori în întreprinderile băimărene.

Astăzi, dacă treci prin Baia-Mare, este imposibil ca, aflîndu-te în lumea școlii, să nu auzi și de laboratorul de fizică al Liceului nr. 1, să nu fii invitat să-l vizitezi. Dincolo de aspectul său cu totul modern, ochiul avizat își dă seama că are de a face cu un laborator pe deplin adecvat procesului de învățămînt. Concentrînd numeroase mijloace

moderne de predare, laboratorul permite desfășurarea deopotrivă a lecțiilor de fizică și chimie (cu efectuarea frontală a experimentelor) ca și a unor lecții la alte obiecte de învățămînt. Fiecare lucru este aici arat cu utilizare maximă. Mănușarea întregului aparat este simplă și poate fi făcută de către orice profesor printr-un sistem de comandă automat, centralizat. Începînd de la trapezarea perdelor sau stergerea tablei și pînă la punerea în funcțiune a aparatelor de protecție sau a instalațiilor stereofofonice, totul se poate realiza de la catedră sau din orice punct al laboratorului, fără a întrerupe lecția sau a a stînjeții cu ceva.

Dar laboratorul a devenit de cîteva săptămîni „U.1”, spre a se diferenția de „U.2”, în curs de execuție. Spre deosebire de predecesorul său, „U.2” va dispune și de o instalație de aer condiționat, iar pereții vor mai fi acoperiți cu primele fonocorbente, ci vor fi prelucrați cu denivelări pentru corectarea sonoră. Tabla rotundă va avea două plaje independente. „U.2” va dispune și de o nișă de lucru cu canal de evacuare a aerului contaminat, iar încăperea arează, a de-

pozitul de materiale, va avea o boxă specială destinată sustinerii tozice. Pe peretele frontal, ajutorul de ecran pentru proiectarea filmelor, a diapozitivelor, diafilmelor, fotografiilor, schemelor etc. și de televizorul cu circuit încadrat de care dispune și „U.1.” va fi montat un tabel al lui Mendeleev cu iluminare independentă a fiecărei căsuțe. În rest se păstrează caracteristicile lui „U.1.” comandă centralizată, instalații fonice, optice, oscuroare temporizată, stereofofonia mecanică, mese de lucru cu instalații hidro, termice și electrice etc.

Și în viitor ? Ochii profesorului strălucesc. (Sînt, totuși, priorii de visător !). Creionul schițat rapid pe hîrtie o școlă modernă Un via foarte realist. E vorba de o perfecționare a actualului plan tip al cldărilor școlare cu 16 și 24 săli de clasă și de adaptarea lor — în limitele a proximitative ale acestora — fonduri — la nevoile actuale ale învățămîntului — laboratoare pe specialități, posibilități de folosire intensiud a mijloacelor audio-vizuale etc. etc.

Cînd se va realiza ? „U.1.” a fost la început un vis...

MIRCEA IONEL

secoven

O consfătuire a educatoarelor

În luna decembrie a avut loc în raionul Birlad o consfătuire a educatoarelor în cadrul căreia, după o analiză a procesului educativ din grădinițe, s-a dezbătut tema metodică „Fostirile copiilor — mijloc important de dezvoltare a gândirii, imaginației și vorbirii acestora”. Discuțiile, la care au luat parte un mare număr de cadre din învățămîntul preșcolar,

au constituit pentru participanți un util schimb de experiență. S-a vizitat apoi o expoziție prezentînd material didactic confecționat de educatoare și creații ale copiilor preșcolari.

Prof. PETRE NECULA Birlad

Expediție pionierească

În preajma turnului de la intrarea în complexul cerurilor domnești de la Tîrgoviște, fosta cetate de scaun a Țării Românești, s-a oprit o mare coloană de pionieri și școlari din Capitală. În înfrunzirea lor au sosit peste 300 pionieri țirgovișteni. Se desfășoară drăpatele de unitate, se schimbă saluturi, albume, insigne. Apoi, coloana pionierilor intră prin bătrîna poartă a curții lor domnești.

Așa a început expediția pionierească organizată de Consiliul orășenesc al Organizației Pionierilor din orașul București.

Ruinele le vorbește elocvent copiilor despre măreția de odinioară. Parcă văd pe ziduri plătite cu stîncăde care scriutează sarcă — iar în turnul Chindiei străjeri de pază. Actorii de la Teatrul Național din București interpretează în fața lor fragmente din „Io, Mircea Voevod” de Dan Tărcăliță, „Judecata domnească” de Călin Gruiță și din evocarea istorică dramatăzată „Petru Cercel”. Glasurile voievozilor, ale ostienilor și curtenilor răsună din nou prin sălile palatului domnesc, aducînd în fața copiilor gândurile și năzuințele de veacuri ale poporului pentru libertate și pace.

După spectacol, expediția continuă. Se vizitează Biserica domnească Monument istoric și arhitectonic ce adăpostește

comori de artă veche și muzei din plivilele palatului unde sînt expuse vestigii legate de istoricul curții domnești de la Tîrgoviște.

Intorsi în școlile lor, pionierii au întocmit jurnale de expediție și au participat la un concurs tururi precise trebuie să studieze serios, să te documentezi și să trudești, să trudești mult.

Lecturi din clasicii antichității

La Liceul „Nicolae Bălcescu” din Rimnicu Vilcea funcționează un cerc deosebit de interesant pentru elevii școlii umaniste — cercul de lectură din clasicii antichității. Oriențați de profesori, membrii lui au citit poezii „De rerum natura” al lui Lucretius, în țara cărîna au organizat și o discuție, „Iliada” și „Odiseea” lui Homer, „Eneida” lui Virgilius etc. Mulți dintre membrii cercului de lectură clasică, îndrăgind cultura greco-romană și-au format bibliotecă personală cuprinzînd traduceri din principalele opere ale clasicismului antic, la care se adaugă diferite lucrări de critică sau de istorie, ca de pildă lu-

orarea „Cum trăiau romanii” de N. Lascu.

Prof. DAMIAN DUTU

Bogat program

competițional

„Opriti jocul cu focul !”

Programul competițional al tinerilor sportivi pe luna Ianuarie este bogat în intraceri atractive. Dintre acestea amintim concursul republican de atletism pentru Juniori II, care se va desfășura între 27—28 Ianuarie, campionatul republican de hochei pentru Juniori, care se va juca la 31 Ianuarie, competiția pentru cupa de Iarnă la tenis de cîmp, între 15—21 Ianuarie.

Programul tinerilor sportivi cuprinde însă și competiții internaționale. Menționăm, astfel, Cupa orașului București la hochei, care se va desfășura între 17—21 Ianuarie și

la care vor participa, alături de concurenți din țara noastră, și echipe de tineret din Republica Socialistă Cehoslovacă, Germania Federală și U.R.S.S.

Prof. DAMIAN DUTU

Bogat program

competițional

„Opriti jocul cu focul !”

Pentru copiii de vîrstă școlară se pot face la grădinițe lecturi din broșurile „De ce au lepuții coada scurtă”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele. De asemenea se pot prezenta diafilme cu o tematică adecvată cum este diafilmele „Nu vă jucați cu focul”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele. De asemenea se pot prezenta diafilme cu o tematică adecvată cum este diafilmele „Nu vă jucați cu focul”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele.

Pînă la o anumită vîrstă copiii nu poate prevedea durl, sure, sau chiar în locuștii și dacă nu sînt supravegheați, pot provoca foarte ușor incendii.

Într-o altă ocazie, pînă la o anumită vîrstă copiii nu poate prevedea durl, sure, sau chiar în locuștii și dacă nu sînt supravegheați, pot provoca foarte ușor incendii.

la care vor participa, alături de concurenți din țara noastră, și echipe de tineret din Republica Socialistă Cehoslovacă, Germania Federală și U.R.S.S.

Prof. DAMIAN DUTU

Bogat program

competițional

„Opriti jocul cu focul !”

Pentru copiii de vîrstă școlară se pot face la grădinițe lecturi din broșurile „De ce au lepuții coada scurtă”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele. De asemenea se pot prezenta diafilme cu o tematică adecvată cum este diafilmele „Nu vă jucați cu focul”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele. De asemenea se pot prezenta diafilme cu o tematică adecvată cum este diafilmele „Nu vă jucați cu focul”, „Bombo povesteste”, „Prichindiu salvatorului” și altele.

Pînă la o anumită vîrstă copiii nu poate prevedea durl, sure, sau chiar în locuștii și dacă nu sînt supravegheați, pot provoca foarte ușor incendii.

Incendii izbucnute din joaca copiilor, insistîndu-se asupra învățămîntului. Acolo unde este posibil, e bine să fie invitați pentru a le vorbi elevilor despre pericolele incendiilor și cadrele de pompieri militari.

Materialele privitoare la prevenirea incendiilor — broșuri, filme, afișe etc. — pot fi prezentate și părinților, deoarece cu brînd învățăminte prețioase și pentru acțiunea de lectură sau la celelalte cauzele incendiilor, metodele și mijloacele de educare a copiilor pentru a nu se juca cu focul.

Din asemenea prezentări părinții trebuie să desprindă obligațiile ce le revin pe linia educării și mai ales, a supraveglierii copiilor, pentru a evita astfel posibilitatea unui incendiu.

Și profesorii care predau la clase mai mari au datoria să-i educe pe elevi în legătură cu prevenirea incendiilor. La unele lec-

ții practice despre oxigen, oxizi, ardere, acizi, alcool și altele trebuie să se arate pericolul de incendiu pe care îl prezintă substanțele inflamabile folosite în experiențele de laborator, ca și regulile de prevenire a incendiilor și exploziilor. De asemenea, la orele de dirigență se pot da îndrumări pentru prevenirea incendiilor, se pot citi texte din broșurile despre prevenirea incendiilor, se pot prezenta unele afișe etc.

Maior IULIAN CIOCILIAN din Comandamentul Pompierilor

CERCURILE DE ELEVI - O VERIGĂ ESENȚIALĂ ÎN MUNCA EDUCATIVĂ EXTRADIDACTICĂ

180 de ani de la înființarea Școlii generale din Florești

Plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor a dezbătut la sfârșitul lunii decembrie 1967 activitatea desfășurată în cercurile de pionieri și școlari care funcționează în școli, la Palatul pionierilor și în casele pionierilor. Analizând munca cercurilor, rezultatele dobândite de acestea, contribuția pe care o aduc ele la educarea multilaterală a pionierilor și școlărilor, lucrările plenarei au scos în evidență faptul că reorganizarea activității pionierești a stimulat și a înviorat munca cercurilor, a adus o îmbunătățire simțitoare în acest domeniu. Prilejind un larg schimb de experiență cu privire la cele mai atractive și mai eficiente modalități de activitate în cercuri, plenara a trasat totodată căile ridicării continue a nivelului acestei activități.

Prin continuitate și diversitatea formelor pe care le îmbracă, activitatea în cercurile de pionieri și școlari are o puternică influență formativă asupra copiilor, contribuind la înfăptuirea telurilor comune școlii și organizației de pionieri. Ea reprezintă astfel, așa cum s-a subliniat în materialul prezentat la plenară de Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, o verigă esențială în munca educativă extradidactică.

În întreaga țară funcționează în prezent 33.700 de cercuri de diferite profiluri, care cuprind circa 660.000 de pionieri și școlari, aproape 30 la sută din numărul total al elevilor din clasele III-VIII. Din analiza principalelor direcții de orientare a cercurilor rezultă că locul cel mai important — peste o treime din total — îl ocupă cercurile cu caracter umanist, în special cercurile literare. Numărul cercurilor cu caracter științific este de 11.000, dintre care cele mai multe sînt de matematică. Rezultă deci că aproximativ jumătate din totalul cercurilor existente în școlile generale au ca obiect limba română și matematica. Urmează, în ordine, cercurile de artizanat, organizate în majoritatea cazurilor la clasele mici. Mai puțin numeroase sînt cercurile cu caracter tehnic, care ating abia cifra de 1.100.

Urmărind să asigure activității în cercuri o eficiență sporită, conducătorii acestora s-au preocupat de restrîngerea domeniului de lucru, spre a-l adînci. Așa se explică faptul că se întîlnesc peste 70 de variante de cercuri, în funcție de natura activității. La cercurile de istorie, bunăoară, există secții de arheologie, de muzeologie, de numismatik etc.; cercurile de științe naturale au secții de pomologie, apicultură, sericultură ș.a.m.d.

Deosebit de interesante și utile s-au dovedit o seamă de cercuri organizate în concordanță cu condițiile locale, care urmăresc, pe lângă deprinderea școlărilor cu diverse mesuguri vechi sau profesii specifice regiunii, și cultivarea unor tradiții valoroase. Așa sînt cercurile micilor mineri sau petrolisti, unele cercuri de sculptură în lemn, de olărit etc.

Cele mai bune rezultate le-au dobîndit cercurile care au îmbinat armonios metode și procedee variate și atractive, organizînd nu numai discuții și expuneri, ci și concursuri, experiențe, lucrări practice care solicită aptitudinile copiilor. În unele școli și case ale pionierilor s-au organizat acțiuni complexe, cu elemente specifice mai multor cercuri, ceea ce a sporit considerabil atractivitatea activităților inițiate. La stimularea copiilor au contribuit mult revistele editate de unele cercuri, care cuprind creații literare, descriu experiențe, prezintă curiozități științifice etc. Au avut de asemenea un puternic caracter stimulator expozițiile organizate cu diferite prilejuri sau avînd un caracter permanent.

Rezultatele pozitive obținute în activitatea cercurilor s-au datorat, în bună măsură, griii sporite care s-a arătat înzestrată lor cu mijloacele materiale necesare, atît prin dotarea centrală cît și din resurse locale. Trebuie menționat aici și sprijinul acordat de unele uzine, fabrici, stațiuni de mașini și tractoare, cooperative agricole de producție, asociații științifice, culturale sau sportive, părinți. În unele locuri cercurile înseși au furnizat mijloacele materiale necesare dotării. De exemplu, din valorificarea produselor obținute la cercurile micilor apicultori s-au cumpărat puieți pentru pepinierile de care aveau nevoie secțiile de po-

micultură, iar prin valorificarea puieților obținuți de acestea s-au realizat fonduri pentru procurarea pinzei necesare cercurilor de cusături naționale.

Materialul prezentat la plenară de Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor de a subliniat îndeosebi faptul că elementul esențial de care depind în mare măsură roadele activității cercurilor, eficiența acestora, este pasiunea conducătorului de cerc pentru munca pe care o desfășoară, dorința lui de a-l învăța pe copii lucruri utile, de a-l ajuta să-și descopere și să-și dezvolte aptitudinile.

Acest lucru a fost dovedit cu prisosință în cuvintele participanților la discuții, care au vorbit despre valoroasa experiență acumulată în cercuri, despre proiectele lor de viitor.

Răspuns interesului viu pentru tehnică al copilului epocii noastre

Mulți vorbitori, arătînd că de îndreptățită este cerința formulată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor de a se spori numărul cercurilor tehnice, au relevat faptul că acestea stîrnesc un interes viu în rândul pionierilor și școlărilor.

Profesorul OVIDIU VLAD, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Hunedoara, s-a referit la bogata activitate pe care o desfășoară cercurile micilor mineri și siderurgisti din Petrița și Hunedoara. Patronate de Exploatarea minieră din Petrița și respectiv Combinatul siderurgic din Hunedoara, aceste cercuri își desfășoară lucrările chiar în întreprinderile amintite, ceea ce le asigură nu numai condiții materiale excelente, dar și o îndrumare de maximă competență, de către specialiști.

Conducătorul cercurii de la Casa Pionierilor din Tirgu-Mureș, prof. OTTO HINTS, a arătat că de mult contribuie lucrările acestor cercuri la pregătirea multilaterală a elevilor: li ajută să cunoască mai bine unele legi ale fizicii și chimiei, li învîntă să prelucereze diverse materiale, le dezvoltă deprinderea de a mînuși scule și aparate, le formează ochiul, precizia mișcărilor, finețea execuției, le educă gîndirea logică, voința și perseverența, spiritul colectiv. Farmecul modelismului, atracția spre această activitate constă în aceea că ea răspunde dorinței copiilor de a fi cu mîinile lor în contact cu un simplu model care planează în aer. O dată construit un asemenea model, se naște dorința de a-l perfecționa, de a realiza altul mai bun, mai îndrăzneț.

Vorbînd despre unele măsuri care ar contribui la dezvoltarea și îmbunătățirea activității în cercurile tehnice, tov. Hints a arătat că este necesară o orientare mai precisă în legătură cu tematica lor și cu organizarea concursurilor. De asemenea, se simte nevoia de a se asigura o mai bună pregătire a conducătorilor de cercuri tehnice.

Și pionierii timoreni manifestă un interes deosebit pentru tehnică — a spus prof. PAVEL BORDAN, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Banat, care a vorbit despre cercul de rachete-modele de la Casa pionierilor din Timișoara. Membrii acestui cerc au construit o rampă de lansare și cîteva prototipuri de rachete, lansînd una dintre ele la o înălțime

de 150 m. În curînd se va termina un model de rachetă cu container metallic din tablă subțire de oțel. Pentru viitor cercul își propune construirea unei rachete complexe, cu combustibil special, care va lansa de la înălțimi optime un satelit prevăzută cu parașută. Este, după cum arăta vorbitorul, un exemplu de activitate creatoare, care pune accent pe interesul copiilor pentru cunoașterea tehnicii avansate.

Valoarea unor asemenea activități a fost subliniată și de prof. EMIL POP, conducătorul cercurii radio de la Casa pionierilor din Bistrița. Pe tinerii radioamatori bistrițeni i-a atras îndeosebi construcția unei instalații telefonice interioare, care stabilește comunicația între cercurile Casei pionierilor, construcția unei stații de emisie-recepție și a unui intercomunicator transistorizat. De mult succes s-a bucurat în rîndurile lor concursul denumit „Vinătoare de vulpi”, care a îmbinat îndemnarea în folosirea aparatelor de emisie-recepție cu praperele de orientare turistică.

În plenară au fost relatate și realizările altor cercuri tehnice, cum sînt cercurile de electronică, de navă modele sau micro-automobile din Constanța și regiunea Dobrogea, despre care a vorbit prof. TOMA MARES președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Dobrogea.

Mulț interes au stîrnit la plenară relațiile prof. VASILE BOCA din comuna Botoșana, raionul Gura Humorului, care a vorbit despre cercul de științe naturale de la Școala generală din această comună. Pe o suprafață de o jumătate de hectar pionierii din Botoșana, îndrumați de profesorul Boca, au creat o adevărată grădiniță botanică. Ei dispun de o pepinieră unde învîntă să aloască și de un ierburar viu, cu 500 de specii de plante. În comună, activitatea micilor naturalști a dobîndit un prestigiu bine meritat. Aproape în fiecare gospodărie se cultivă puieți de la grădinița botanică a școlii. Dar faima acestora a trecut și dincolo de hotarele comunei — în regiune — și dincolo de acestea — în țară. Tinerii biologi din Botoșana fac schimb de semînțe cu diferite institute agronomice, iar acum pregătesc o colecție pentru viitoarea grădiniță botanică din Iași.

În plenară a fost împărtășită de asemenea experiența altor cercuri științifice, cum sînt cercul de matematică de la Școala generală din comuna Pucheni Mari, raionul Ploiești, condus de profesorul EUGEN PATRAȘCU, sau cercul de chimie de la Liceul din Medias, condus de profesora ECATERINA IEKELY. Toți cei care au vorbit despre cercurile științifice și tehnice au subliniat că acestea își îndeplinesc rolul formativ numai atunci cînd contribuie la adîncirea și lărgirea cunoștințelor copiilor și li deprind cu activitatea creatoare îndreptată spre efectuarea de obiecte utile.

Obiectiv central: educarea dragostei de patrie

Preocuparea pentru dezvoltarea sentimentului patriotic, a dragostei pentru tradițiile progresiste ale poporului, pentru natura patriei, ocupă un loc important în activitatea cercurilor de istorie, etnografie, muzeografie, folclor, cusături naționale, turism, foto etc. Despre activitatea acestor cercuri, preponderent în școli, au vorbit numeroși participanți la plenară.

Școala generală Oești Argeș: „Meteorologul de serviciu” își face observațiile pentru buletinul timpului probabil

O experiență valoroasă a acumulat în acest domeniu, de exemplu, cercul de tineri muzeografi de la Școala generală din comuna Leu, regiunea Oltenia. Prof. NIȚĂ TOMA, conducătorul acestui cerc, a relatat că membrii lui au descoperit urmele unei așezări din neolitic și a două așezări dacoromane. Pentru ca ei să cunoască importanța acestor descoperiri, s-a știu cum să cerceteze piesele găsite, cum să le clasifice și să le dispună în muzeu, li s-au transmis o serie de noțiuni teoretice despre însemnătatea muzeelor istorice, despre analizarea și expunerea materialului muzeistic, despre organizarea unor expoziții cu acest material etc. O altă realizare meritorie a cercului o constituie descoperirea unui document datat din 1774, de mult însemnat pentru monografia satului, pe care cercul și-a propus să o întocmească. Cercul are un număr mare de colaboratori externi, atît dintre elevi cît și dintre părinții acestora. Activitatea lui a stîrnit și interesul specialiștilor, care au confirmat autenticitatea și valoarea istorică a majorității pieselor și documentelor din muzeul organizat aici. Toate aceste piese și documente sînt folosite la lecțiile de istorie, făcîndu-le mai vii, mai interesante. Și, mai ales, ele li ajută pe elevi să cunoască bine trecutul patriei, să înțeleagă procesul de formare a poporului român și a limbii noastre, continuitatea nelnteruptă a poporului pe aceste meleaguri.

O activitate cu frumoase rezultate desfășoară și numeroase cercuri de folclor, de artă plastică, de foto, de turism etc.

Vorbînd despre cercul de folclor de la Școala generală din comuna Vădăstrița, raionul Corabia, a cărui activitate o conduce de mai mulți ani, prof. ANGELA DUMITRESCU relatează că membrii lui au reușit să adune zeci de balade, de doine, de cîntece vechi de la bătrîni din comună și din împrejurimi, au alcătuit numeroase culegeri de versuri populare și albume de cusături. Ciopliții în piatră din comuna Albești, despre care a vorbit profesorul DUMITRU ALBU, lucrează, îndrumați de meșteri ciopliitori din comună, capiteluri, coloane etc. O bogată și frumoasă activitate au și unele cercuri foto, cum este cel din Bistrița, care a realizat un album cu fotografii color în cinstea Zilei pionierilor, sau cel de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Craiova, care a organizat o bogată expoziție permanentă de fotografii.

În încheierea lucrărilor plenarei, a luat cuvîntul conf. univ. TRAIAN POP, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor și adjunct al ministrului învățămîntului, care a arătat că, prin bogatul său conținut, prin largul schimb de experiență efectuat, plenara a contribuit la îmbunătățirea activității în cercuri. Tînd seama de propunerile făcute, Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor va lua, împreună cu Ministerul Învățămîntului, măsuri pentru îmbunătățirea pregătirii conducătorilor de cercuri, orientînd în acest sens și pregătirea actualilor studenți ai facultăților de fizică, chimie, biologie, matematică etc. Se va reorganiza de asemenea activitatea caselor de pionieri, în așa fel încît acestea să devină centre metodice ale consilierilor locali, baze de instruire, mijloc principal de îndrumare și orientare a activității cercurilor.

Pentru asigurarea unei îndrumări competente a cercurilor se vor elabora, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, tematici orientative pentru principalele tipuri de cercuri. În această acțiune vor fi antrenate cadre didactice cu o înaltă pregătire, din școli și de la casele pionierilor. În momentul de față se află sub tipar mai multe lucrări în sprijinul conducătorilor de cercuri, precum și alte materiale în ajutorul acestora.

Vorbitorul a apreciat că, prin aplicarea măsurilor preconizate, prin munca entuziastă a cadrelor didactice și prin inițiativa consilierilor pionierești, se va da un nou impuls activității cercurilor și, prin aceasta, întregii activități educative.

Materialele prezentate în cadrul plenarei, precum și lucrările de cuvînt vor fi puse, în scurt timp, la dispoziția școlilor generale.

În jurul întreprinderilor și instituțiilor locale, al părinților și să se folosească mai larg contribuția școlilor profesionale și tehnice, care pot confecționa numeroase utilaje pentru cercurile de electro-tehnică, de radio, de aer și nave modele etc. S-a propus, de asemenea, ca în colaborare cu ministerele economice și UCECOM să se fabrice și să se desfășoare prin rețeaua comercială truse și unelte pentru uzul cercurilor și să se înființeze în principalele orașe ale țării magazine pionierești cu o gamă variată de materiale necesare cercurilor.

Se impune, au arătat participanții la discuții, elaborarea unor prevederi regulamentare care să asigure perspective clare organizării muncii în cercuri, precum și revizuirea programelor de cerc existente, întrucît acestea, prin concepția lor depășită, duc deseori la formalism. De asemenea, se cere să se elaboreze, într-un ritm mai intens și în număr mai mare, materiale de documentare teoretică, precum și diferite colecții în ajutorul cercurilor pionierești, reviste pentru diferite cercuri etc. Este necesar, au subliniat vorbitorii, ca în cadrul cercurilor pedagogice, cu prilejul conferințelor pentru schimb de experiență, al sesiunilor științifice etc. să se organizeze dezbateri largi asupra activității în cercurile de pionieri și școlari.

Numeroase propuneri s-au referit la necesitatea de a se iniția, în scopul finalizării activității cercurilor, concursuri la diferite nivele și campionate republicane, la care să se acorde pionierilor și școlărilor frumuze premii, diplome și insigne și să se organizeze, în timpul vacanțelor, tabere speciale unde ei să-și continue activitatea. De asemenea, s-a subliniat că trebuie să se acorde o mai mare atenție valorificării muncii în cercuri prin organizarea periodică de expoziții, tipărirea de monografii, întocmirea de albume, realizarea de filme etc.

În încheierea lucrărilor plenarei, a luat cuvîntul conf. univ. TRAIAN POP, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor și adjunct al ministrului învățămîntului, care a arătat că, prin bogatul său conținut, prin largul schimb de experiență efectuat, plenara a contribuit la îmbunătățirea activității în cercuri. Tînd seama de propunerile făcute, Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor va lua, împreună cu Ministerul Învățămîntului, măsuri pentru îmbunătățirea pregătirii conducătorilor de cercuri, orientînd în acest sens și pregătirea actualilor studenți ai facultăților de fizică, chimie, biologie, matematică etc. Se va reorganiza de asemenea activitatea caselor de pionieri, în așa fel încît acestea să devină centre metodice ale consilierilor locali, baze de instruire, mijloc principal de îndrumare și orientare a activității cercurilor.

Pentru asigurarea unei îndrumări competente a cercurilor se vor elabora, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, tematici orientative pentru principalele tipuri de cercuri. În această acțiune vor fi antrenate cadre didactice cu o înaltă pregătire, din școli și de la casele pionierilor. În momentul de față se află sub tipar mai multe lucrări în sprijinul conducătorilor de cercuri, precum și alte materiale în ajutorul acestora.

Vorbitorul a apreciat că, prin aplicarea măsurilor preconizate, prin munca entuziastă a cadrelor didactice și prin inițiativa consilierilor pionierești, se va da un nou impuls activității cercurilor și, prin aceasta, întregii activități educative.

Materialele prezentate în cadrul plenarei, precum și lucrările de cuvînt vor fi puse, în scurt timp, la dispoziția școlilor generale.

La 7 Ianuarie, comuna Florești, din imediata vecinătate a Clujului, a cîștit împlinirea a 180 de ani de la înființarea școlii sale — una din cele peste 300 de școli românești înființate de marelă cărturar patriot Gheorghe Sîncal.

În ziua de 25 decembrie, acum 180 de ani, marelă cărturar și muzeic al cauzei naționale din Transilvania, sortit de împărăția habsburgică la furci fiindcă „Hronicul românilor și a mai multor neamuri”, a pus piatra de temelie și a semnat actul de naștere al unei școli românești în satul Florești. Era unul din cele trei sute de focare de cultură românească, aprinse de Gheorghe Sîncal între 1782—1794, pentru a menține vie conștiința națională a asupriților, pentru a le lumina, prin învățatură, drumul către împlinirea firească a visului de a trăi liber.

Cultivarea limbii strămoșești a fost pentru marile personalități ale culturii românești din toate vîrețele epocii prin care a trecut poporul, pentru toți înflăcărații patrioți care ne întorcem cu admirație și recunoștință, chezașia păstrării ființei noastre naționale. Insuși istoricul oficial al Ungariei, Bonfini, care a trăit mult timp la curtea lui Matei Corvin, scria în *Rerum hungaricarum decades*, publicată la Băle în 1543, că „românii s-au luptat pentru păstrarea limbii mai mult decît pentru viață”. O asemenea

declarație, făcută de un cronicar oficial al Ungariei, îndreptățește convingerea că pe teritoriul patriei noastre viciuitudinile istoriei n-au întrerupt niciodată aspirația spre cultură a poporului. Înființînd cele peste 300 de lăcașuri de cultură Gheorghe Sîncal nu făcea decît să adauge o verigă lanțului multiscular al eforturilor poporului român din Transilvania de a-și menține și cultiva limba, de a-și scrie istoria și a-și turna în forme superioare de expresie înțelepciunile.

De-a lungul anilor, școala din Florești a străbătut un drum mereu ascendent. Cu toate greutățile determinate de vitregia vremurilor ea a ținut mereu vie flacăra culturii naționale aprinsă de Gheorghe Sîncal, dărînd culturii românești o sută optzeci de pro-moții.

În vîrfurile vechurilor trecute, porțile școlii din Florești, ca și ale altor neapătute lăcașuri de cultură ale poporului român, nu s-au închis niciodată, luminînd mințile și înobilind sufletele. Astăzi, această școală, care li s-a atribuit numele marelui cărturar Gheorghe Sîncal, instruieste și educă tinerile generații și înălțimea cerințelor societății socialiste, pentru a corespunde în mod firesc realizării poporului nostru pe plan economic, politic și social, despre care lumea vorbește ca despre un „miracol românesc”.

VASILE ROSCA
director în Ministerul Învățămîntului.

S-au împlinit 180 de ani de cînd marelă învățat transilvănean Gheorghe Sîncal a fondat peste trei sute de școli sătești în limba română. Printre ele se numără și școala din comuna Florești — Cluj, care a serbat zilele trecute acest jubileu.

Gheorghe Sîncal, ca și ceilalți corifei ai Școlii Ardelenilor, a văzut în școala unul din principalele mijloace de emancipare socială și națională a poporului. Iată de ce, în cei doisprezece ani în care a obținut funcția de director al tuturor școlilor naționale românești din Transilvania, între 1782 și 1794, s-a străduț să dea viață celor „trei sute de izvoare ale culturii românești”, cum le numea el.

Fiind în condiții în care de marelă și fondator, școala din Florești a pregătit în decursul a 180 de ani de existență nelnteruptă trei de generații, pe care le-a educat în spiritul dragostei de neam, de libertate socială și națională, învățîndu-le să întreprină vie fiacără conștiințe naționale.

Prin decret directorial, Sîncal a numit ca prim învățat al școlii din Florești pe Barloame Pulean, om înfrîn, bina pregătit pentru instruirea „pruncilor”. Urmașii lui Barloame Pulean, învățătorii Ioan Popa, Ilie Popa, Nicodan din Feleacu, Petru Caian, Ioan Tăuțan, Iosif Pop, Aurel Pop, Vasile Pop, Atanasie Gărdusiu, Ioachim Pop sau Maria Costea, au adus un aport deosebit de valoros la culturalizarea populației din Florești și din comunele învecinate.

Distinse figuri de învățători se desprind din șirul descendenței care s-au perindat în cele optisprezece decenii la catedra ei. Amintim între acestea pe învățătorul Ioachim Pop, care a funcționat aici între 1898—1932 și care s-a distins prin lucrările publicate în diverse perioadice

Cu prilejul împlinirii a 180 de ani, de la înființarea școlii din Florești — Cluj, sîmbătă 6 Ianuarie filiala din Cluj a Societății de științe istorice și filologice a organizat o sesiune științifică la care au luat parte cadre didactice din învățămîntul superior și de cultură generală. Au prezentat comunicări prof. univ. dr. docent Ștefan Pascu („Lupta pentru școala românilor din Transilvania”); prof. Ion Bota („180 de ani de școală în limba românească în comuna Florești”); lector univ. Pompiliu Teodor („Aspecte din istoria luminismului românesc”); conf. univ. Viorela Pamfil („Lupta lui Sîncal pe tărîmul culturalizării și emancipării poporului român”) și Ilieana Bozoc („Școlile românești din ținutul Zăneși și Munții Apuseni la sfîrșitul secolului XVIII”).

A doua zi, duminică, întregul sat — alături de care se aflau numeroși invitați și reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat și ai Ministerului Învățămîntului — a sărbătorit optisprezece decenii de viață a școlii. După festivitatea a fost deschisă o expoziție jubiliară și s-a dezvoltat un bust al lui Gheorghe Sîncal. În preajma festivității a fost adresată o telegramă CC al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, „Cadrele didactice și elevii școlii din comuna Florești-Cluj — se spune în telegramă — își exprimă hotărîrea de a munci cu toate forțele pentru traducerea în viață a înțeleptei politici a partidului, pentru ridicarea patriei noastre pe noi culmi ale progresului și civilizației”.

În fiecare an școala a primit, prin grija inspectorilor naționali și a directorilor locali, manuale care făceau cunoscut copiilor trecutul glorios al neamului nostru, năzuințele lui de libertate și unitate națională, exprimată în operele lui Alexandri, Eminescu, Bolintineanu, Bălcescu, Coșbuc, Goga etc.

În anii noștri școala din Florești a cunoscut o mare dezvoltare. Încadrată cu 28 de cadre didactice, ea numără peste 500 de elevi. În 1966 la Florești a fost inaugurat un nou local de școală. S-au creat astfel condiții deosebite de favorabile desfășurării procesului de învățămînt. Înzestrată cu un laborator de fizică și chimie care dispune de un bogat utilaj, cu magnetofon, picupuri, televizor, radio, aparate de proiecție etc., ea poate asigura un nivel ridicat de instruire a elevilor.

Prof. ION BOTA
Florești — Cluj

Construcția de micro-modele și de planoare — treaptă de lansare a pasiunii pentru tehnica modernă

IDEALUL DE VIAȚĂ

(Urmare din pag. 1-a)

două citate, unul din Nicolae Iorga, celălalt din G. Enescu. Astfel de răspunsuri exprimă un punct de vedere clar, o definiție corectă a idealului, dar nu numai atât. Ele cuprind și o atitudine față de ideal, ca rezultat al înțelegerii laturii cognitive (cunoașterea și înțelegerea notelor esențiale ale noțiunii) cu cea afectiv-volitională (adeziunea emoțională la ideal, „atrărea” lui, năzuința de a-l urma, de a-l realiza), care numai în unitatea lor sint măsura conștiinței idealului, a elaborării sale adecvate.

Situația expusă întârziează un neajuns al muncii educative și anume: procesul constituirii idealului este în mare măsură lăsat să se desfășoare spontan. Dificultatea pedagogică a acestui proces este aceea de a fi clară și înțelegătoare, ceea ce determină parcurgerea incompletă și nesatisfăcătoare a momentelor (etapelor) elaborării. Se evidențiază deci necesitatea analizei procesului elaborării idealului în vederea dirijării sale corespunzătoare.

Formarea idealului presupune parcurgerea până la capăt a două procese: a) de reflectare și interiorizare (de la cerințe exterioare întruchipate în modele, la însușirea propriei și b) de generalizare și conceptualizare (de la modelul concret, intuitiv, la concept). Numai străbaterea acestui „traiect” poate duce la un ideal conștient și eficient. Cele două procese se realizează treptat, gradual, dar se presupun și se interpenetrează reciproc pe întreaga durată a elaborării. Stadiul incipient rezervă modelului — ca punct concret și real de plecare a procesului de constituire a idealului — rol preponderent, dar include generalizarea în primele sale forme, cele mai elementare (de la modelul concret și nediferențiat la modelul „confesional”, iar apoi de la acesta la proiectarea însușirii generalizate asupra personalității proprii s.a.m.d.). Stadiul ulterior rezervă conceptului rol preponderent, ridicând pe un plan superior, mai abstract și mai profund, afirmarea de sine și integrarea socială a adolescentului. Stadiul conceptual nu se poate lipsi totuși de o anumită reprezentare care, după cum vom vedea, forma simbolului deziderativ — mai concret decât conceptul, dar mai abstract decât modelul.

Conținutul concret al celor două procese nu ne preocupă în rândurile de față. Evidențiem numai faptul că, datorită unor deficiențe ale muncii educative, insuficienței motivații a cerințelor puse de educator în fața elevilor ș.a., cel de al doilea stadiu, de conceptualizare, nu se realizează în mod satisfăcător. De aici, numeroase neajunsuri în problema ce ne interesează. Astfel se explică „slăbiciunea” procesului de generalizare a idealului constatată la mulți dintre subiecții studiate. Este caracteristică tendința de „compartimentare” (fragmentare) a idealului, de limitare, vizuina îngustă și de insuficiență a perspectivii, neputința de a cuprinde în ideal cerințele fundamentale ale personalității și de a le proiecta în viitor. De aceea idealul însuși rămâne limitat, sărac, parțial conștientizat, de o eficiență redusă.

Constatarea de acest fel se desprinde din analiza idealurilor personale pe care și le-au propus subiecții, după cum urmează: a) **ideal identificat cu interesele profesionale**: „idealul ce mi l-am propus este să ajung o bună profesoară de istorie”, „doresc enorm de mult să ajung ziaristă și nu exagerez dacă spun că acesta este jeliul meu, idealul meu” etc.; b) **ideal limitat la aspirații culturale**: „mi-am propus să devin un om cult, instruit”; c) **ideal etic-estetic**: „idealul meu este să mă bucur de tot ce e frumos în viață și să fiu de folos oamenilor”, „idealul meu este să ajung un om adevărat”, „dorința mea arzătoare este de a rămâne bun în ciuda asprilor vieții. Să fiu bun în înțelesul profund uman al cuvântului”; d) **ideal etic generalizat**: „vreau să ajung un om fericit și să fiu capabil să fac și pe alții fericiți. Pentru aceasta mă pregătesc cu strîngință. Imi dau seama că imi trebuie multă voință și încerc s-o cultiv”, „vreau să devin un profesor bun, temeinic pregătit, cu însușiri deosebite, care să mă facă stimat de cei pe care-i educ și de folos poporului meu” ș.a.m.d. Observăm că numărul elevilor de liceu care ajung să formuleze un ideal etic generalizat este mic — aproximativ 15 la sută — și că procesul făuririi idealului rămâne în multe cazuri neîncheiat.

Dacă conceptualizarea se dovedește a fi o etapă necesară, nu este mai puțin adevărat că o nevoie de concretizare continuă să se manifeste, deoarece pe drumul de la model la concept (imagined, reprezentare) idealului se „volatilizează”. De aceea o anumită reprezentare, chiar generalizată, se dovedește a fi necesară, din substanță concretă idealului. Concretizarea conceptului se dovedește astfel tot atât de necesară ca și generalizarea și abstractizarea modelului. Din observațiile noastre rezultă că idealul se exprimă diferentiat, în forme preponderent imaginative sau preponderent conceptuale. A „rămâne” la un ideal preponderent imaginativ sau preponderent conceptual nu constituie în sine un neajuns, deoarece reflectă un mod specific de elaborare a idealului în funcție de particularitățile persoanei. Cu condiția însă ca, și într-un caz și în altul, să nu fi fost ocolită etapa conceptualizării și să fi fost îndeplinită concretizarea logică.

Acasta este funcția simbolului. El ocupă un loc intermediar între imagine și concept, dar le presupune

pe amândouă. Simbolul deziderativ reprezintă sinteza a numeroase determinări și intrunește atât însușirile modelului cît și pe cele ale conceptului, sporind considerabil efectul stimulativ și operațional al idealului. Prin aceasta simbolul etic se și deosebește de model, devenind o reprezentare trecută prin fața de conceptualizare („Aș vrea să semăn cu oamenii care n-au precupețit nimic pentru înflorirea patriei. Aș vrea s-o slujesc cum a slujit-o Enescu cu bagheta, cu pana și cu vioara. Aș vrea să-mi iubesc meseria cum iubea Vlaicu înălțimile. Exemplul de conduită pe care-l voi urma este cel al dirijantului meu, care a știut să ne însușească pe noi, elevii săi”). Cu tot caracterul concret al reprezentării, prezenta unor criterii, a generalizării și abstractizării, efect al conceptualizării, este evidentă. Simbolul astfel creat leagă experiența trecută, generalizată, de proiecția spre viitor a personalității, de năzuințele sale.

Sub „auspiciile” simbolului ideal devine constant și focusul, nu numai pe planul conștient, dar și pe acela al atitudinii, al trăirilor. Traseul model-concept-simbol este prin urmare, pentru toate împrejurările, traseul cel mai bun pentru constituirea unui ideal conștient. Numai ajuns aici procesul făuririi idealului este pe deplin realizat. Se înțelege că întregul proces este condiționat de interrelația individ-grup social, la rîndul ei condiționată concret istoric.

Considerațiile de pînă aici servesc schițării unei linii de perspectivă în elaborarea metodelor educării idealului. În lumina lor apreciem neajunsurile principale întâlnite în acest domeniu ca fiind produse de cauze precum sint: a) procesul elaborării idealului nu depășește faza imaginativ-intuitivă (modelul) și nu se poate ridica pînă la concept (de unde îngustime, stereotipie, lipsă de perspectivă, neputința de a defini idealul, de a-l „simți” ca noțiune); b) nu s-a formulat simbolurile deziderative ca reprezentări ale idealului corect constituie (de unde caracterul formal sau ineficient al unor idealuri, în genere corect formulate).

La situațiile semnalate contribuie și unele neajunsuri ale procesului educativ. Astfel valorificarea educativ-formativă a conținutului învățămîntului în vederea formării idealurilor nu se realizează suficient. La întrebările „Pe care dintre marile căușetori cu care școala ti-a prilejuit cunoștința ti consideri mai apropiată de convingerile și idealurile tale? Ce opere de seamă de cultură te-au influențat în mod deosebit și au exercitat asupra ta o puternică înținerie?” 119 subiecți nu menționează nici o operă de cultură care să fi avut ecouri deosebite în conștiința lor, iar 212 nici un fel de personalități. Datele demonstrează insuficiența ocupării pentru valorificarea educativă a conținutului învățămîntului. Faptul este remarcabil și în relațiile — uneori exagerate, dar totuși semnificative — ale unor subiecți: „Școala dă mult și puțin în ceea ce privește oamenii de seamă ai culturii universale. Pentru mine a fost important ca mi-a spus cine sînt. Restul am descoperit singură... Am făcut o școală medie fără să știu că există muzică bună, că există atîtea și atîtea lucruri cucerite de oameni superiori. Tot ce sînt, mai bine zis tot ce am bun în mine, se datorează cărților cu care am făcut cunoștință”. Logica și psihologia sînt studiate încă abstract, formal, nu contribuie suficient la autocunoașterea și autoeducația elevilor. Conținutul învățămîntului nu cuprinde suficiente elemente pentru orientarea corespunzătoare a adolescenților, iar cele cuprinse în cadrul diferitelor obiecte de învățămînt nu sînt valorificate corespunzător din punct de vedere educativ. Dirigenții nu realizează întotdeauna o îndrumare cu adevărat competentă, sistematică și eficientă în acest domeniu. Contribuția organizațiilor de tineret în această direcție rămîne, la fel, încă insuficientă.

Adîncirea studiului elaborării și conștientizării idealului de viață la adolescenți este astfel justificată și continuă să prezinte interes cît pentru cercetarea pedagogică, cît și pentru cadrele didactice ce lucrează în școli. Deoarece rezolvarea acestui aspect al problemei se interesează, după cum conținea articolul de față s-a strădunit să sublinieze, cu alte aspecte ale muncii educative, ne considerăm îndreptățiți să propunem în încheiere:

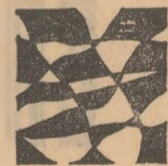
— valorificarea mai amplă din punct de vedere educativ și formativ a conținutului învățămîntului, stimularea unei preocupări mai intense pentru realizarea laturilor afectiv-estetic și etice în cadrul predării, pentru a contribui la o dirijare pedagogică mai concretă, de mai bună calitate a autocunoașterii elevilor;

— modalități mai creatoare de transmitere și asimilare a noțiunilor de psihologie și logică însoțite de aplicații care să transforme aceste cunoștințe în instrumente de autocunoaștere și perfecționare;

— introducerea în clasa a XI-a sau a XII-a a obiectului „etic” (elemente de teoria comportării), care să prilejuiască elevilor o sinteză și esențializare a conținutului de cultură și a experienței de viață acumulate în anul de școlaritate;

— preocupări pentru o mai bună și mai complexă pregătire psihopedagogică și etico-filozofică a viitoarelor cadre didactice.

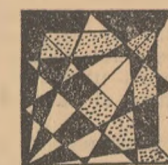
Volia

Minaretul înclinat

Despre turnul din Pisa știe toată lumea. Înclinat încă din anii în care a fost construit, el a devenit un adevărat simbol al străvechului oraș căruia îi împodobește o piață — faimoasa Piața a minurilor. Vestitul turn, care are azi pericolosa înclinare de peste 5 grade, face în prezent obiectul unor studii menite să-i reducă verticalitatea, intrucît este de prevăzută că, dacă nu va fi „îndreptat”, turnul se va năru în anul 2300.

Mai puțin știe aceia care au auzit de un serios concurent al monumentului pisan, poate tot auzit de valoros, doar cu ceva mai tînr. Este vorba de minaretul moscheii lui Bibi-Khan din Samarkand (mai corect spus, minaretul construit în secolul al XV-lea pe locul moscheii amintite, distruse, după cea 200 de ani de existență, de către Tamerlan). Cu trei decenii în urmă edificat în început să se incline, înclinarea ajunsă în anul 1965 de un metru și jumătate la virful minaretului, înalt de cca 60 de metri. Un timp turnul a stat suspendat în cabluri metalice bine ancorate. Tehnicienii au izbit să separe fundația turnului de cea a complexului de ruini învecinat și apoi, printr-o meticuloasă operație de excavare și subzidiere, au inserat sub clădire o mare placă de otel, sprijinită de înșăși de zecă vinciuri hidraulice, capabile să ridice în total cea 2000 de tone. Cu ajutorul acestor vinciuri minaretul a fost săltat și readus la vertical. Deplasarea pentru readucerea la „normal” s-a făcut cu luteala de 12 milimetri pe oră!

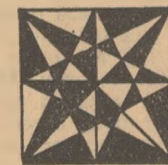
Heliotrop din material plastic

Specialiști în materiale plastice din Republica Federală a Germaniei au realizat, din astfel de materiale, niște plăci cărora li s-a dat forma unor frunze groase și late, colorate în verde. Folosite ca decor în bănci, băncuțe, aceste plăci „sui generis” se mișcă, tinzînd spre soare: se deschid sub bătaia luminii astrului zilei, pentru ca, odată cu amurgul, să se închidă. Mecanismul lor auto-dirijat se bazează pe acțiunea unor celule foto-electrice, care transmit ordine de mișcare unor tijele articulate, disimulate în adîncimea corpului „vegetal” artificial. În timp de cinci sau șapte ore, o asemenea frunză se rotește complet. Dacă este vorba de un „copac”, frunzele acestuia se află într-o continuă mișcare. Sculptorul și arhitectul Erich Reusch, care a realizat aceste originale decoruri, se gîndește să creeze, pe același principiu, și statui mobile pentru a decora cu ele marile complexe arhitectonice moderne.

Un mini-tablou sub microscop

Piesele liliput se cunoșteau încă de mult în artă — sculptura unui bust într-un bob de mazăre, o frescă pe eticheta unui flacon de parfum etc. O intensă și autentică pregătire tehnică, la care au contribuit, în faze succesive ale execuției și unele descoperiri științifice, a intensat recent realizarea celui mai mic tablou din lume. Pictorul Babrikowski din Kiel, gelos pe performanța unui excentric artist italian care pictase un tablou rotund cu diametrul de un milimetru (inclusiv rama), a pictat un portret în roșu, verde, negru și alb lucrînd timp de șase luni cu o pensulă specială, construită dintr-un fir extrem de subțire din material plastic despicat la un capăt, întrecînd faimosul fir crăpat în patru din proverb. Expus cu zgomot (și cu reclama cuvenită nu numai autorului, dar și producătorilor pensulei), într-o galerie de artă, superminiaturului lui Babrikowski s-a bucurat de cele mai „atente priviri”. Acesta, cel puțin datorită faptului că nu putea fi distins în liniile sale compoziționale decât cu ajutorul unui microscop bine reglat. Chipul de pe pinză îl reprezintă pe Dante!

Calliope, o nouă poetă

Oamenii de literă francezi, printre care și cîțiva cunoscuți critici literari, s-au aflat într-o serioasă incurcătură cînd au fost solicitați să se pronunțe asupra autorului posibil al următoarelor versuri:

O plăcută-ndoaială, de nuanța florii de lotus adormită
Hrănește vesela de pe insula muntoasă.
Cu înfîșiere fităsoasă ea cantă și găsește căile
Spre multă așteptată soluție.

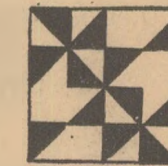
Multe picloare ale carului înlătat aidoma fortăreței
Fi-vor miine prefoasele miini
Gata să convingă de nevoia aratului îngrijit
Al insulei în care crește teiul cel liniștit.

Perdeaua de plante stacojii împodobește umerii veșniciei.
Ariciul de abia merge; coraul și pierdut în visare; vipera
Putredă peste care a căzut cocanul
Își întînde măruntaiele sub lenupăr. În timp ce-ncolțește griul.

Gîfînd, morsa ajunge în fața fortăreței; amphloxul vede soarele
În fiecare zi a lunii. Toturor le place să piteze pămîntul.
Iar mai tîrziu, mai tîrziu, de pe o scoarăț de copac,
Lăuricliul ne va sfîțul cum să-nvingem carnea!

Unul dintre criticii de față exclamă: „Dar e Saint-John Perse!” (poet francez, laureat al premiului Nobel pe anul 1960). Toți ceilalți fură de acord.

„Din păcate, criticii greșesc. Poezia, ca și altele, foarte apreciate cu același prilej, fusese scrisă de Calliope. O nouă poetă, o nouă glorie literară? Nicidecum. Calliope este numele convențional al unei mașini electronice care, începînd din anul 1965, creează poezii, ce e drept cît se poate de moderne. Se poate spune că ingenios construita mașină nu-și trădează epoca!

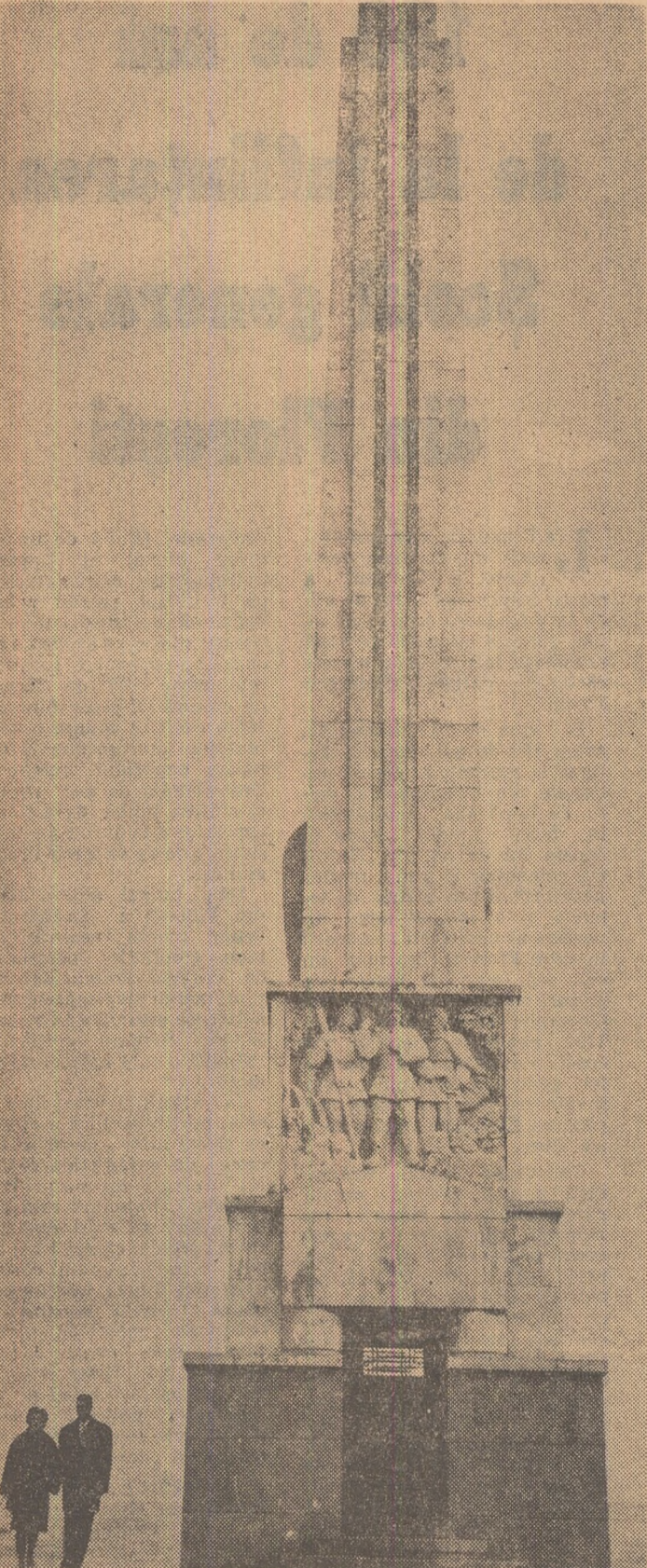
Oceanografie... astronomică!

În cadrul programelor de cercetări spațiale executate în anul 1967, cîțiva dintre sateliții artificiali ai Pămîntului, lansați în U.R.S.S. și S.U.A., au fost prevăzuți cu dispozitive speciale destinate efectuării unor studii oceanografice. Unele dintre aparatele de pe sateliți au explorat profilul fundurilor oceanice, depunerile sedimentare din apele puțin adînci, așezămurile călătoare și chiar marile bancuri de pești, făcînd totodată amănunțite observații asupra unor fenomene legate de natura valurilor oceanice. În acest scop, în anumite puncte din oceanul planetar au fost plasate geamanduri prevăzute cu instrumente meteorologice gata oricînd să „răspundă” la întrebările puse de sateliți.

Ceasul albinelor

Biologii au stabilit nu de mult faptul că albinele obliguesc să-și consume hrana la ore fixe, meruul aceeași. Recent a fost realizată o experiență originală. Albine „dresate” peste ocean să se hrănească la ora 14 și care, transportate cu avionul la Paris în 10 ore, ar fi trebuit să „în masă” după alte patru ore — în ipoteza că „ceasul” lor biologic ar fi fost reglat după soare sau după rotația Pămîntului — s-au hrănit abia la ora 19. Explicația găsită de biologi este cît se poate de simplă: ora 19 din Franța corespunde orei 14 de la New-York. Așadar, albinele își au „ceasul” lor biologic „intern” și nu-și reglează hrănirea nici după soare, nici după rotația Pămîntului.

Obeliscul de la Alba - Iulia

Închinat lui Horia, Cloșca și Crișan, eroi care au emoționat și continuă să emoționeze generațiile de tînr prin generozitatea lor, eroi care au arătat cu sacrificiul suprem una din marile pagini ale istoriei patriei noastre.

Invățători și profesori, comandanți de pionieri!

În curînd apare nr. 1 al revistei

„EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ”.

Lunar, în paginile revistei vor fi tratate cele mai variate aspecte ale activității extrașcolare, pioniereștii.

Abonamentele se fac la oficiile P.T.T.R. și la factorii poștali. Abonamentul pe 3 luni — 9 lei; pe 6 luni — 18 lei; pe un an — 36 lei.

BIBLIOTECA

„Probleme de gramatică și stilistică”

Editată prin grija Societății de științe istorice și filologice, culegerea „Probleme de gramatică și stilistică” în școala generală și liceu” (coordonator: G. Beldescu).

PROBLEME DE GRAMATICĂ ȘI STILISTICĂ

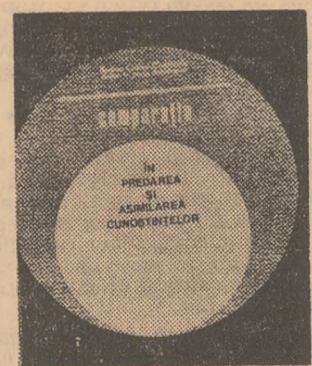
pune la dispoziția profesorilor de limba română referatele prezentate la sesiunea metodică-științifică organizată în 1965 de Societate. În colaborare cu Institutul de lingvistică din București al Aca-

demiei Republicii Socialiste România. Sînt prezentate, astfel, cuvintele rostite la sesiunea de acad. Iorgu Iordan și acad. Al. Graur, precum și referate privind raportul dintre gramatica școlară și gramatica Academiei, studiarea lexicului în școală, modalitatea comentariului stilistic al unui text literar în școala generală și deosebi în liceu etc., semnate de Mioara Avram, Alexandrina Tutoveanu, Stefania Golopenția, Virgil Dron, Stefania Popescu, G.I. Tohăneanu, Gh. Bulgăr și alții. Așa cum se arată în „nota” care deschide culegerea, chiar fără a accepta părerile și propunerile cuprinse în aceasta cititorul va găsi totuși aici o informație bogată, precum și sugestii interesante pentru practica predării limbii și literaturii române.

„Comparația în predarea și asimilarea cunoștințelor”

„Comparația în predarea și asimilarea cunoștințelor” de Rodica Ciurea-Codreanu, doctor în științe pedagogice, se referă pe larg la importanța psihopedagogică a procedeu-

lui comparației și la folosirea lui în procesul însușirii cunoștințelor de către elevi. Pe baza unui bogat material experimental, autoarea cer-

cetează etapele dezvoltării capacității de comparație în procesul de învățămînt, locul și rolul comparației în predare, comparația ca procedeu logico-didactic, privită în raport cu asimilarea cunoștințelor, ca și posibilitatea utilizării comparației ca mijloc de prevenire a supraîncălzirii.

Constantin Brătescu

„Opere alese”

În Editura științifică a apărut recent un volum de opere alese ale lui Constantin

Brătescu (1882-1945), reprezentant de seamă al geografiei românești, care, prin cele 70 de lucrări ale sale, a îmbogățit literatura de specialitate mai ales în domeniul geomorfologiei, geografiei umane și geografiei istorice. Volumul cuprinde, după un studiu introductiv semnat de G. Nimigeanu, fost asistent și colaborator al lui C. Brătescu, cîteva din lucrările acestuia.

Studiile lui C. Brătescu au o legătură organică între ele, evidențînd factorii care au contribuit la crearea aspectului actual al regiunilor cercetate de el. Constatînd că acest aspect a fost desăvîrșit în mare parte în cuaternar, C. Brătescu s-a preocupat în mod deosebit de fenomenele care au avut loc în această perioadă geologică. În vederea studiilor lor el a adoptat și a perfecționat o metodă — metoda orizonturilor de loess și soluri fosile — pentru determinarea vîrstelor teraselor cuaternare. Studiul teraselor a fost calea cea mai favorabilă pentru determinarea schimbărilor climatice din

cuaternar, schimbări care au provocat oscilații ale nivelului oceanului și mărilor în legătură cu ele. Coroborînd aceste mișcări cu mișcările uscatului, marele geograf a reușit să le stabilească proporția și vîrsta, formulînd în această privință și unele legi care interesează întreaga geo-

morfologie și unele din științele ajutătoare ale acesteia.

Pentru profesorii de geografie, apariția volumului de „Opere alese” ale lui C. Brătescu este foarte binevenită, punîndu-le la îndemîna valoroase studii de specialitate.

lector univ. C. MOCANU